

Oplegnotitie voor:	Gezamenlijke besturen FL en GV
Agendapunt:	10
Vergaderdatum:	26 maart 2025
Onderwerp:	Reactie Veiligheidsberaad op Kabinetsvisie waterstofdragers
Behandelingstype:	Ter Kennisgeving
(ambtelijk) Portefeuillehouder VD:	Dhr. J. van der Zwan
Portefeuillehouder AB:	Dhr. W.H.J.M. van der Loo en Dhr. G.M. van den Top
Auteur:	Arthur Overkamp
Status:	Openbaar
Bijlagen:	1 Brief Veiligheidsberaad (6 december 2024)

Voorstel

Kennis nemen van de brief die het Veiligheidsberaad op 6 december 2024 heeft gestuurd aan de Minister van Klimaat en Groene Groei in reactie op de kabinetsvisie waterstofdragers (i.h.k.v. Energietransitie).

Afgestemd met:	Datum:	Standpunt/advies:
MT Brandweer	25 februari 2025	– Akkoord en doorgeleiden naar gezamenlijk AB

Afstemmen met:	Datum:	Doel:
Bestuursadviseurs	5 maart 2025	– Akkoord en doorgeleiden naar gezamenlijk AB

Inleiding

Kabinetsvisie waterstofdragers

De Minister van Klimaat en Groene Groei, Sophie Hermans, heeft (mede namens de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) op 22 november 2024 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd, met de Kabinetsvisie op waterstofdragers. Zowel waterstof als waterstofdragers vormen een belangrijk onderdeel van de energietransitie voor het behalen van klimaatdoelen en de verduurzaming. Het kabinet wil deze ontwikkeling de komende jaren ondersteunen, maar op langere termijn ook meer gaan sturen. Op die manier kunnen de meest geschikte en veilige vormen van aanvoer, verwerking en transport van waterstof(dragers) worden gestimuleerd.

De Kabinetsvisie spreekt een voorkeur uit voor het gebruik van waterstof (of de conversie van waterstofdragers), direct in de zeehavens waar de aanvoer plaatsvindt. Als transport naar gebruikers in het achterland nodig is, heeft vervoer via buisleiding de voorkeur. Ook geeft het kabinet een overzicht van de verschillende typen waterstofdragers, waarbij op basis van eerder onderzoek een preferentievolgorde wordt aangegeven. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan het gebruik van ammoniak als waterstofdrager, vanwege de veiligheidsaspecten. Ammoniak is de enige van deze stoffen, die bij calamiteiten een gifwolk kan veroorzaken met beperkt handlingsperspectief voor hulpverleners en burgers. Desondanks wordt het wereldwijd wel gezien als geschikte kandidaat, vanwege het kostenaspect en de bestaande ervaring met deze stof. De Kabinetsvisie erkent dit en ziet voor ammoniak vooral de komende jaren een rol, terwijl ondertussen alternatieven verder ontwikkeld kunnen worden. Ook voor ammoniak geldt dat omzetting naar waterstof bij binnenkomst in een zeehaven de meest wenselijke optie is. Indien dit niet mogelijk is, heeft transport per buisleiding de voorkeur. Het is echter niet te vermijden, dat ook wegvervoer (als meer risicovolle transportvorm) voor fijnmazige distributie noodzakelijk is. De toenemende risico's van het frequentere gebruik van ammoniak als waterstofdrager zullen extra inspanningen vragen van de veiligheidsregio's.

Reactie Veiligheidsberaad

Het Veiligheidsberaad heeft, kort na het verschijnen van de Kabinetsvisie, op 6 december 2024 een brief aan Minister Sophie Hermans gestuurd. Hierin worden met name over de veiligheidsrisico's van het toenemende gebruik van ammoniak voor de Energietransitie een aantal zorgen geuit. Deze zijn in het kort:

- Wegtransport vormt nog zeker 10 jaar een belangrijke modaliteit, aangezien de aanleg van een buisleidingnetwerk flink wat tijd gaat kosten

- De mogelijkheden om veiligheidsrisico's aan de voorkant te beperken zijn (voor gemeenten en veiligheidsregio's) beperkt door ontbrekende wet- en regelgeving
- Incidentbestrijding bij ammoniakongevallen gaat de basisbrandweezorg te boven en vraagt aanvullende financiering door het Rijk

Het Veiligheidsberaad pleit voor het meewegen van maatschappelijk belang en veiligheid bij het verdere beleid t.a.v. waterstofdragers en wil graag weten, hoe de wet- en regelgeving voor de risico's bij het wegtransport van waterstofdragers wordt versterkt.

Regionale ontwikkelingen m.b.t. waterstof(dragers) in Flevoland en Gooi en Vechtstreek

Voor de beeldvorming worden hier ook enkele ontwikkelingen in onze veiligheidsregio's genoemd, die in dit kader relevant zijn. De meeste nieuwe initiatieven spelen op dit moment in de veiligheidsregio Flevoland.

- Vergunningaanvragen lopen voor de geplande bouw van twee waterstoffabrieken in Flevoland (Lelystad en Marknesse)
- Geplande regionale distributie van waterstof, die op deze twee locaties wordt geproduceerd, aan diverse bedrijven in Flevoland
- Gewenste aansluiting van Flevoland op het geplande landelijke waterstof leidingnetwerk ("backbone")
- In beide regio's: transport naar eindgebruikers, zoals waterstof tankstations (2 gepland in Flevoland)
- Steeds vaker gebruik van waterstofaggregaten op bouwplaatsen en bij evenementen

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Het Veiligheidsberaad wacht de reactie van de Minister af, in antwoord op de vragen over veiligheidsaspecten bij het toenemend gebruik van waterstofdragers. Afhankelijk van de beantwoording, kunnen dan zo nodig verdere stappen worden gezet.

Daarnaast zullen beide veiligheidsregio's de ontwikkelingen in Flevoland en Gooi en Vechtstreek blijven volgen. Er wordt bij initiatieven en op vergunningen geadviseerd over veiligheidsaspecten en verder worden ervaringen en informatie ook op landelijk niveau gedeeld.

Communicatie (Intern, Extern)

Niet vereist